

De stad Roeselare ontwikkelt een integraal beleid op het vlak van geestelijke gezondheid

‘DOOR DE KRACHTEN TE BUNDELEN EN ALLEMAAL VAN ONS EILAND AF TE KOMEN KUNNEN WE DE MEEST WEZENLIJKE THEMA’S EFFICIËNTER AANPAKKEN. HET BEGIN WAS MOEILIJK, MAAR INMIDDELS HEBBEN WE EEN GOEDE BASIS EN EEN GOEDE STRUCTUUR VOOR OVERLEG WAARIN ALLE PARTNERS HET NODIGE ENGAGEMENT TONEN.’

In 2008 haalde Roeselare het nieuws met verschillende drugsdoden. Dat was de aanleiding om een integraal beleid rond middelengebruik en geestelijke gezondheid te ontwikkelen.

De uitwerking daarvan gebeurde door de stuurgroep lokaal drugoverleg Roeselare, met als leden het CAW, het Sociaal Huis welwel, de jeugddienst, Ambulante Drugzorg Kompas, het OCMW, Huisartsenkring Midden West-Vlaanderen vzw, de CLB's, het CGG Largo, Logo Midden West-Vlaanderen, netwerkcoördinator geestelijke gezondheidszorg PRIT, AZ Delta en de recherche van politiezone Riho. Op advies van professor Brice De Ruyver werd ook het Medisch Sociaal Opvangcentrum voor Druggebruikers (MSOC) uit Oostende erbij gehaald.

Versnippering tegengaan

Eveline Vanacker is sinds 2010 preventiewerker drugs- en gezondheidsbeleid bij de stad Roeselare, met een focus op middelengebruik, geestelijke gezondheid, criminaliteit en overlast. ‘Na de tragische gebeurtenissen in 2008 besepte de stuurgroep dat het probleem veel dieper lag dan puur middelengebruik. Het was ook een kwestie van geestelijke gezondheidszorg en preventie. Ons belangrijkste doel is het taboe doorbreken dat er rond GG bestaat. De drempelvrees naar geestelijke bijstand willen we wegwerken. Andere centrale doelstellingen bestaan erin onze lokale werking bekend te maken en om samen te werken met de lokale partners. Vroeger had je bij manier van spreken de ene avond een sessie rond depressie van de mutualiteit en een paar dagen later een van de preventiedienst. Door de krachten te bundelen en allemaal van ons eiland af te komen kunnen we de meest wezenlijke thema’s efficiënter aanpakken. Het begin was moeilijk, maar inmiddels hebben we een goede basis en een goede structuur voor overleg waarin alle partners het nodige engagement tonen.’

Eerste traject

Nog in 2008 werd een eerste traject ontwikkeld: suïcidepreventie voor jongeren, met de focus op de tweede graad secundair. Film- of theatervoorstellingen over het thema worden aangevuld met toelichtingen door mensen uit de geestelijke gezondheidssector en opleidingen voor leerkrachten. ‘De leerkrachten zijn heel positief. Ze vinden het moeilijk om zo’n delicaat thema zelf aan te pakken’, zegt Eveline.

Laagdrempelig

De werking rond zelfdoding werd aangevuld met andere themasessies, bijvoorbeeld over (cyber)pesten. Uit die sessies bleek dat er veel vraag was naar info over de beschikbare geestelijke gezondheidszorg in Roeselare. Daar kwam de stad aan tegemoet door een overzichtelijke brochure ‘Wegwijs in de geestelijke gezondheidszorg’ op te stellen en door de financiering van een eerstelijnspsycholoog in het huisartsenhuis (in samenwerking met verschillende partners, onder wie in eerste instantie de huisartsen), wat de doorverwijzingen naar en de laagdrempeligheid van de zorg heeft verhoogd.

Lokaal welzijnsoverleg

Naast het lokaal drugoverleg kent Roeselare ook het lokaal welzijnsoverleg, waarin initiatieven binnen onder andere de gezondheidszorg worden gecoördineerd. Eveline Vanacker: 'Alle welzijnsorganisaties zijn erin vertegenwoordigd. We bekijken samen wat de lokale noden zijn en hoe we die best samen aanpakken. Dit jaar werken we binnen de focusgroep gezondheid bijvoorbeeld rond de zorgpaden depressie en alcohol. We hopen ook van start te kunnen gaan met een project rond zwangere gebruiksters en ouders van jonge kinderen die gebruiken. Voor hen komt er mogelijk ook een praatgroep. Als er genoeg interesse en draagvlak blijkt te zijn voor een bepaald zorgpad, werken we het verder uit en zoeken we er projectsubsidies voor, want de stad kan niet alles financieren.'

Mentaliteitswijziging

Voor concrete, meetbare resultaten lijkt het nog wat vroeg, maar Eveline Vanacker merkt toch al een mentaliteitswijziging. 'Vroeger moesten we veel meer moeite doen om thema's als middelengebruik aan scholen te slijten. Ik heb de indruk dat het draagvlak groter geworden is. Leerlingen komen graag naar onze voorstellingen en de scholen beperken zich niet tot die eenmalige voorstelling maar ontwikkelen zelf ook een geestelijk gezondheidsbeleid.'

Werkpunten

Er blijven natuurlijk nog een aantal werkpunten. 'We merken dat het nog steeds moeilijk is om bij problemen rond middelengebruik en geestelijke gezondheid een beroep te doen op onze hulp. In geval van middelengebruik op school wordt vaak de politie erbij gehaald, terwijl preventief werken al een hele stap vooruit kan zijn. Maar we komen er wel!'

Acties rond alcoholmisbruik

Ook de acties rond alcoholmisbruik lijken hun vruchten af te werpen, al blijft het soms moeilijk werken in het spanningsveld tussen preventie en commercie. 'De campagne *Bekijk het eens nuchter* van de VAD mist zijn effect niet. Er zijn minder incidenten na de examens en de horeca wordt zich bewust van de problematiek. Toch wordt alcoholpreventie op evenementen nog altijd wat afgehouden. Het is moeilijk om niet als pretbedervers te worden gezien. We zijn er wel in geslaagd om ervoor te zorgen dat polsbandjes voor zestien- en achttienplussers redelijk zijn ingeburgerd. We pleiten er ook altijd voor om niet-alcoholische varianten te voorzien in een cocktailtent en om niet-alcoholische dranken goedkoper te maken dan alcohol.'

Draagvlak

De belangrijkste les die Eveline Vanacker wil meegeven? 'Zonder een voldoende draagvlak sta je nergens. Als we een bepaald probleem opmerken dat we willen aanpakken, roepen we alle betrokken organisaties en mensen samen. Om bijvoorbeeld alcoholmisbruik na de examens aan te pakken, zaten we samen met de jeugddienst, CAW Centraal West-Vlaanderen, de horeca, CGG Largo, de scholen en de politie. Tijdens dat overleg vragen we wat iedereen zelf kan doen om het probleem aan te pakken. Alleen zo kom je tot een goed project, omdat iedereen zich van bij het begin betrokken en verantwoordelijk voelt.'